

HZRU: ariketak

1.- Bi lagun zaldiko-maldikora igo dira. Karlos erdigunetik 5 m-ra dagoen elefantearen gainean eseri da eta Andonik erdigunetik 3,5 m-ra dagoen suhiltzaile-autoa aukeratu du, Biek behar izan dituzte 4 min 10 bira betetzeko.

- Abiadura lineal berberaz higitu dira? Eta angeluarra? Arrazoitu
- Kalkulatu bi lagunen abiadura linealak eta angeluarrak ($0,26 \text{ rad/s}; 1,3 \text{ m/s}; 0,91 \text{ m/s}$)
- Higiduraren maiztasuna eta periodoa ($24 \text{ s}; 0,042 \text{ Hz}$)
- Bakoltzaren azelerazio zentripetua. ($0,338 \text{ m/s}^2; 0,237 \text{ m/s}^2$)

2.- Bizikleta baten gurpilak 30 cm-ko erradioa du eta uniformeki biratzen ari da, minutu bakoitzean 25 bira emanaz. Kalkulatu:

- Abiadura angeluarra
- Gurpilaren kanpoaldeko puntu baten abiadura lineala ($0,785 \text{ m/s}$)
- Egindako espazio lineala 5 s-tan. ($3,93 \text{ m}$)

3.-Satelite batek higidura zirkular uniformeak deskribatzen du Lurraren inguruan. Bere abiadura angeluarra 0.4 bira/h-koa bada, kalkulatu zenbat bira egiten dituen egun batean. ($9,6 \text{ bira}$)

4.- Kalkulatu ordulariaren ordu-orratzaren eta minutu-orratzaren abiadura angeluar ($1,45.104 \text{ rad/s}; 1,74.10^{-3} \text{ rad/s}$)

5.- Garbigailu baten danborra $1,57 \text{ rad/s}$ -tan biratzen da. Zer periodo eta maiztasun dauzka?

($4 \text{ s}; 0,25 \text{ Hz}$)

6.-Txirrindulari batek 5.4 km ibili ditu 15 minututan, abiadura konstantea izanik. Bere bizikletaren gurpilen erradioa 40 cm bada, kalkulatu:

- Gurpilen abiadura angeluarra (15 rad/s)
- Zenbat bira egiten diturten gurpilek tarte horretan ($2148,59 \text{ bira}$)
- Denbora-tarte horretan gurpilek biraturiko angelua (13500 rad)

7.- 40 m-ko diametroa duen noria bat 0.125 rad/s -ko abiadura angeluar konstanteaz biratzen ari da. Kalkulatu:

- Kanpoko puntu batek 1 min-tan ibilitako distantzia (150 m)
- Noriak denbora tarte horretan egiten dituen bira kopurua ($1,19 \text{ bira}$)
- Higiduraren maiztasuna eta periodoa ($0,02 \text{ Hz}; 50,27 \text{ s}$)
- Higiduraren azelerazio zentripetua. ($0,3125 \text{ m/s}^2$)

8.- Hemen duzue traktore bat bere erremolkearekin. Traktorearen aurreko gurpilaren diametroa 96 cm-koa da eta atzekoarena aldiz 172 cm-koa. Erremolkearen gurpilaren diametroa aldiz 78 cm-koa da. Aurreko gurpilak 36 bira eman baditu 17 segundotan, kalkulatu ezazu:

- Traktoreak ibilitako distantzia ($108,61 \text{ m}$)
- Traktorearen abiadura (m/s eta km/h -tan). ($6,4 \text{ m/s}; 23 \text{ km/h}$)
- Gurpil bakoitzaren abiadura angeluarra (bira minutuko eta rad/s),
(Aurrekoa: $13,31 \text{ rad/s}; 127,1 \text{ bira/min}$. Atezkoa: $7,44 \text{ rad/s}; 71,04 \text{ bira/min}$)
- Gurpil bakoitzak eman duen bira kopurua
(Aurrekoa: 36 bira . Atezkoa: 20 bira . Erremolkearena: $44,3 \text{ bira}$)